

ŠETŘENÍ ÚVĚROVÝCH PODMÍNEK BANK ČERVENEC

Sekce finanční stability

Sekce měnová
Odbor měnové politiky a fiskálních analýz

2018

I. ÚVOD A SHRNUTÍ

Šetření úvěrových podmínek bank zachycuje názory bank na změnu nabídky úvěrů prostřednictvím úvěrových standardů a podmínek při schvalování úvěrů a na změnu poptávky po úvěrech u nefinančních podniků a domácností. Tato informace shrnuje výsledky dvacátého pátého kola šetření, tj. pohled bank na vývoj úvěrových podmínek v průběhu druhého čtvrtletí 2018 a jejich očekávání v uvedených oblastech pro třetí čtvrtletí 2018. Šetření bylo provedeno v období od 28. května do 11. června 2018. Šetření se zúčastnilo 21 bank, které mají rozhodující podíl na bankovním úvěrovém trhu¹.

Dle výsledků šetření banky dále zpřísnily úvěrové standardy u úvěrů na bydlení při nezměněných standardech u úvěrů nefinančním podnikům a uvolnění standardů u spotřebitelských úvěrů. Zpřísnění úvěrových standardů u úvěrů na bydlení bylo i ve druhém čtvrtletí ovlivněno implementací makroobezřetnostních opatření ČNB a individuálními metodickými úpravami poskytování úvěrů na úrovni jednotlivých bank. Ve směru uvolnění úvěrových standardů spotřebitelských úvěrů podle bank působila pozitivní očekávání ohledně ekonomické situace a vyšší úvěruschopnost klientů. Poptávka po úvěrech rostla ve všech segmentech vyjma úvěrů domácnostem na bydlení. U podniků byl růst poptávky po úvěrech ovlivněn zejména financováním fixních investic, stejně jako fúzemí a akvizicemi. Ve směru růstu poptávky po spotřebitelských úvěrech působí zlepšená důvěra domácností a snížená úroveň klientských úrokových sazeb. U úvěrů na bydlení se poptávka nezměnila. Ve třetím čtvrtletí 2018 banky neočekávají změnu úvěrových standardů u podnikových ani spotřebitelských úvěrů, avšak očekávají jejich zpřísnění u úvěrů na bydlení. Poptávka po podnikových úvěrech se dle bank ve třetím čtvrtletí 2018 zvýší, zatímco poptávka po úvěrech na bydlení poklesne. Banky neočekávají změnu poptávky u spotřebitelských úvěrů.

---

¹ Šetření zahrnovalo 20 otázek, které se týkaly úvěrových standardů bank, podmínek spojených se schvalováním úvěrů a bankami vnímané poptávky po úvěrech včetně příslušných faktorů. Odpovědi na otázky jsou na agregované úrovni v textu a grafech vyjádřeny ve formě čistého procentního podílu. Ten je vypočten jako rozdíl mezi procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvedly zpřísnění standardů/podmínek (či pozorovaly růst poptávky) a procentním tržním podílem na poskytnutých úvěrech v daném segmentu od bank, které uvolnily standardy/podmínky (či zaznamenaly pokles poptávky). Kladná/záporná hodnota čistého procentního podílu indikuje souhrnné zpřísnění/uvolnění standardů, resp. podmínek či celkový růst/pokles poptávky po úvěrech. Data v excelovských souborech včetně dotazníku, slovníčku pojmů a metodických poznámek jsou dostupná na webových stránkách ČNB:

(http://www.cnb.cz/cs/uverove_setreni/index.html).

II. VÝVOJ ÚVĚROVÝCH STANDARDŮ A POPTÁVKY PO ÚVĚRECH

II.1 NEFINANČNÍ PODNIKY

Úvěrové standardy (představující vnitřní kritéria bank při schvalování úvěrů) se u **úvěrů nefinančním podnikům** ve druhém čtvrtletí 2018 nezměnily. Ve směru uvolnění standardů působil pouze konkurenční tlak ze strany jiných bank. U velkých podniků šetření vykazala i okrajové působení konkurence ze strany tržního financování. Úvěrové podmínky při schvalování nových úvěrů banky neměnily. Marže se u firemních úvěrů vyvíjely diferencovaně v závislosti na segmentu úvěrů a strategiích bank. U úvěrů velkým podnikům marže části trhu rostly, u úvěrů malým a středním podnikům se zhruba neměnily. Poptávka podniků po úvěrech ve druhém čtvrtletí 2018 vzrostla v rozsahu 24 % čistého tržního podílu. Část bankovního trhu vnímala růst poptávky po úvěrech zejména na financování fixních investic i fúzí a akvizic. V opačném směru působilo využití alternativních forem financování podniků, konkrétně emise dluhových cenných papírů. Ve třetím čtvrtletí 2018 bankovní trh očekává neměnné úvěrové standardy a růst poptávky po úvěrech v rozsahu 24 % čistého tržního podílu.

II.2 DOMÁCNOSTI

U **úvěrů na bydlení** poskytovaných domácnostem banky dále zpřísnily úvěrové standardy (čistý tržní podíl ve výši 29 %). To i ve druhém čtvrtletí souviselo s implementací makrobezpečnostních opatření ČNB do vnitřních předpisů bank, a současně dalšími, spíše individuálními úpravami metodik poskytování úvěrů na úrovni konkrétních bank. Rovněž došlo, i když spíše okrajově, k růstu nákladů financování a omezení v rámci rozvahových položek. Pouze velmi malá část trhu zpřísnila úvěrové standardy z pohledu poměrů DTI a DSTI (5 % čistého tržního podílu). Úvěrové podmínky se vyvíjely smíšeně a v souhrnu se neměnily. Na jedné straně došlo k uvolnění podmínek prostřednictvím nižších úrokových marží, na druhé straně probíhaly obousměrné úpravy splátek či splatnosti na individuální úrovni jednotlivých bank. Poptávka domácností po úvěrech na bydlení se ve druhém čtvrtletí neměnila. I v tomto případě faktory působily smíšeně. Na poptávku příznivě působila spotřebitelská důvěra a stále ještě nízké či případně snížené úrokové sazby. Nepříznivě ji ovlivnily zejména vyšší ceny rezidenčních nemovitostí a limity LTV. Ve třetím čtvrtletí 2018 očekává velká část trhu další zpřísnění úvěrových standardů u úvěrů na bydlení a pokles poptávky po úvěrech (čistý tržní podíl ve výši 48 %, resp. 64 %).

U **spotřebitelských úvěrů** poskytovaných domácnostem došlo k uvolnění úvěrových standardů ve druhém čtvrtletí 2018. V tomto směru působila kombinace pozitivních očekávání ohledně celkové ekonomické situace a úvěruschopnost klientů. Úvěrové podmínky při schvalování úvěrů část bank uvolnila prostřednictvím snížení průměrné úrokové marže (čistý tržní podíl ve výši 12 %) a prodloužením délky splatnosti (čistý tržní podíl ve výši 29 %). Poptávka domácností po spotřebitelských úvěrech ve druhém čtvrtletí 2018 rostla (čistý tržní podíl ve výši 34 %). Na vnímanou poptávku příznivě působila zejména spotřebitelská důvěra a úroveň úrokových sazeb v

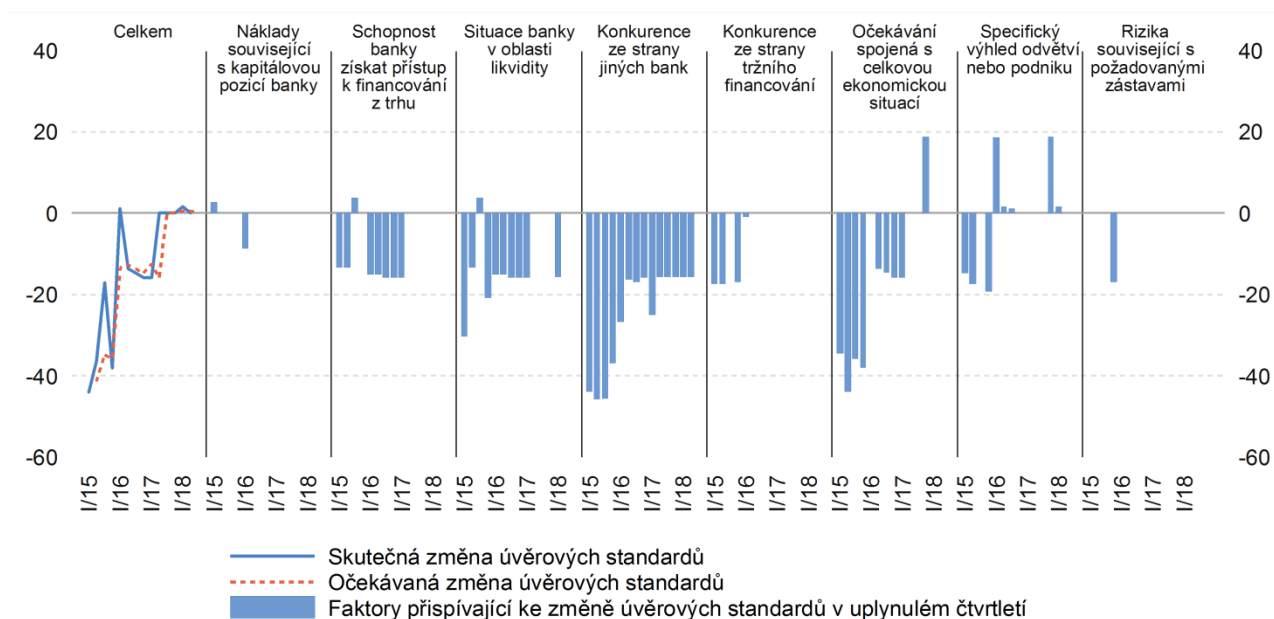
tomto segmentu úvěrového trhu. Ve třetím čtvrtletí 2018 banky neočekávají změnu úvěrových standardů ani poptávky.

Úvěrové standardy u **úvěrů živnostníkům** se v zásadě nezměnily a obdobný vývoj je očekáván pro třetí čtvrtletí 2018. Poptávka po úvěrech tohoto segmentu ve druhém čtvrtletí 2018 poklesla v rozsahu 25 % čistého tržního podílu. Ve výhledu vnímané poptávky pro třetí čtvrtletí 2018 banky neočekávají změnu.

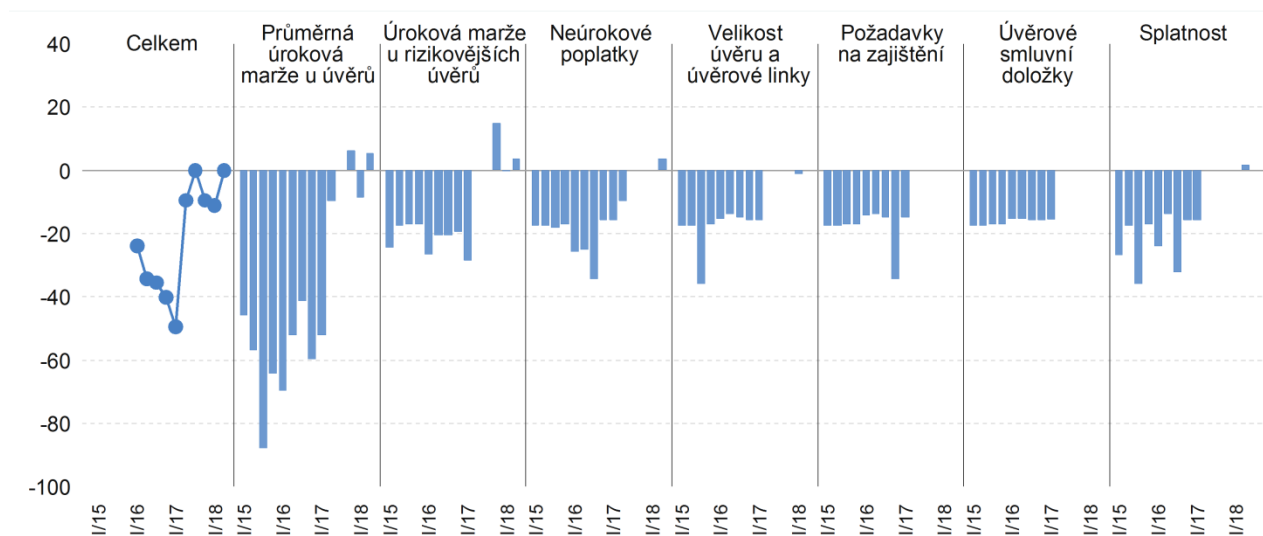
Odpovědi na **dodatečné otázky** ohledně vývoje úvěrů poskytovaných nerezidentským nefinančním podnikům ukazují, že úvěrové standardy se ve druhém čtvrtletí 2018 neměnily a poptávka v tomto segmentu úvěrového trhu rostla (v rozsahu 17 % čistého tržního podílu).

PODMÍNKY NABÍDKY A POPTÁVKY U ÚVĚŘŮ NEFINANČNÍM PODNIKŮM

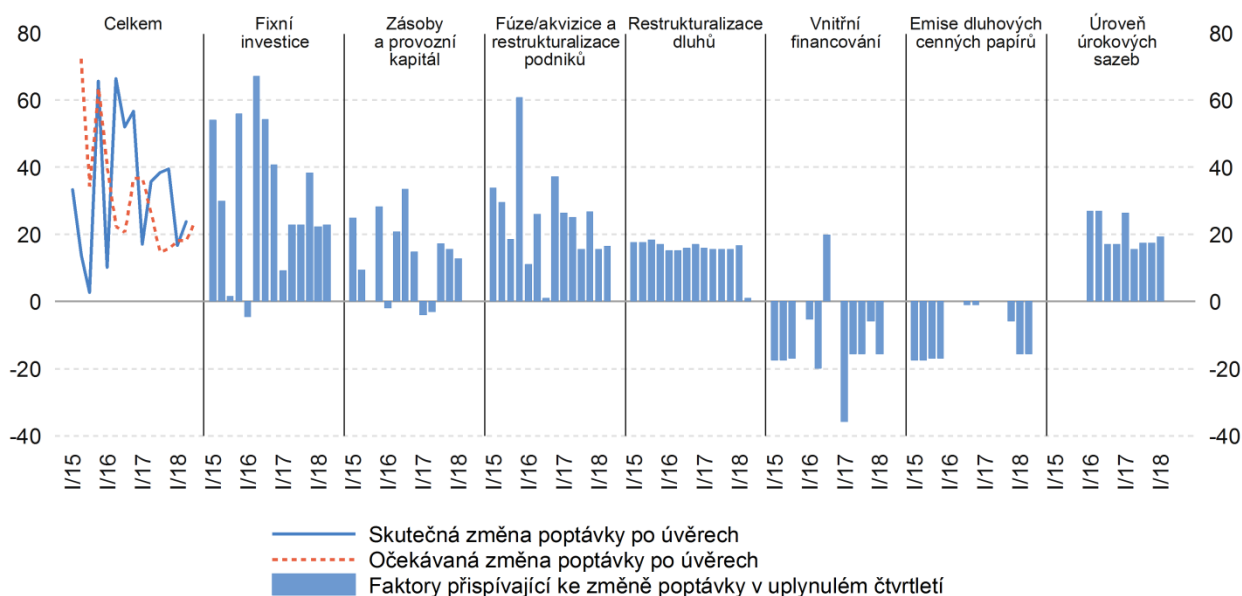
Graf 1 Změny úvěrových standardů bank u úvěřů nefinančním podnikům ([otázky 1, 2 a 6](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 2 Změny podmínek při schvalování úvěřů nefinančním podnikům ([otázka 3](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

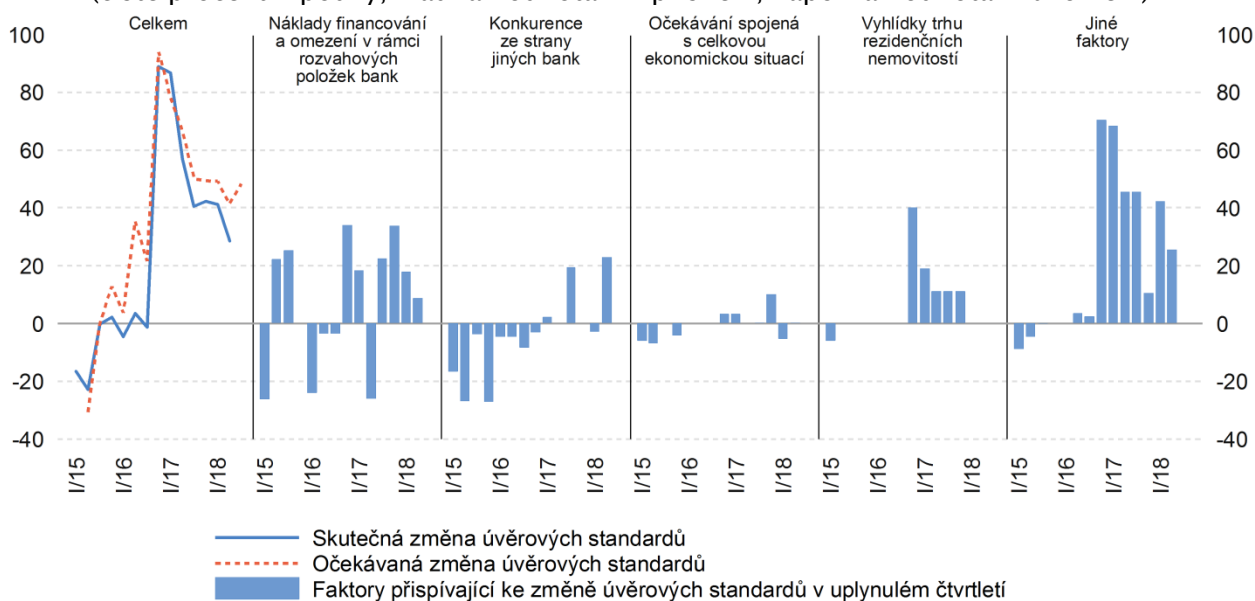

Graf 3 Změny poptávky nefinančních podniků po úvěrech ([otázky 4, 5 a 7](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky,
záporná hodnota = pokles poptávky)

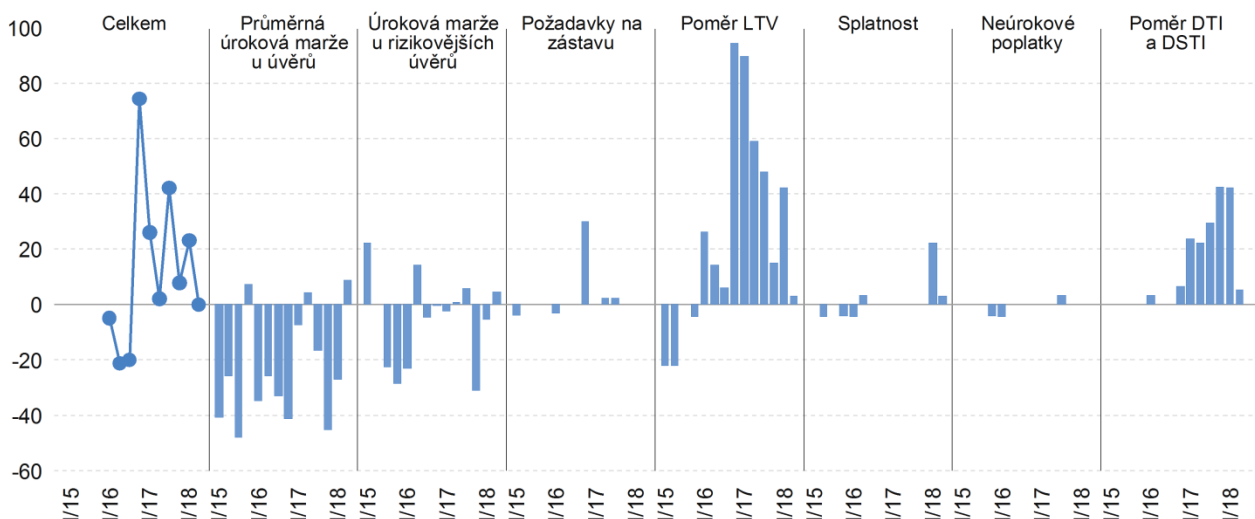

PODMÍNKY NABÍDKY A POPTÁVKY U ÚVĚŘŮ NA BYDLENÍ

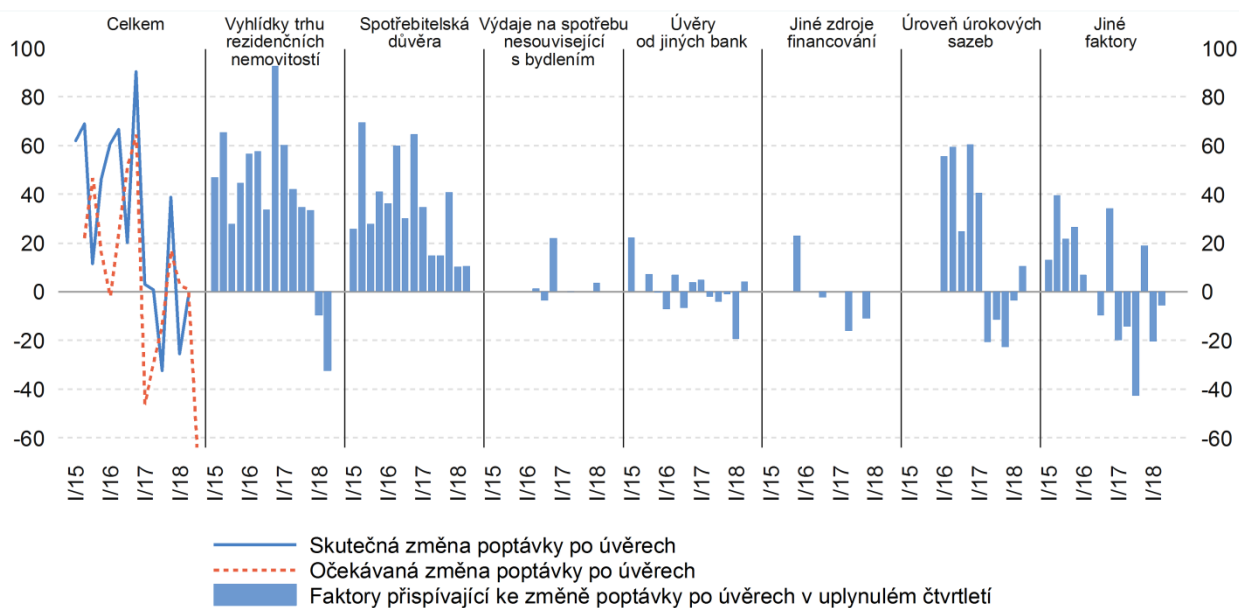
Graf 4 Změny úvěrových standardů bank u úvěřů na bydlení ([otázky 8,9 a 16](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 5 Změny podmínek při schvalování úvěrů na bydlení ([otázka 10](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

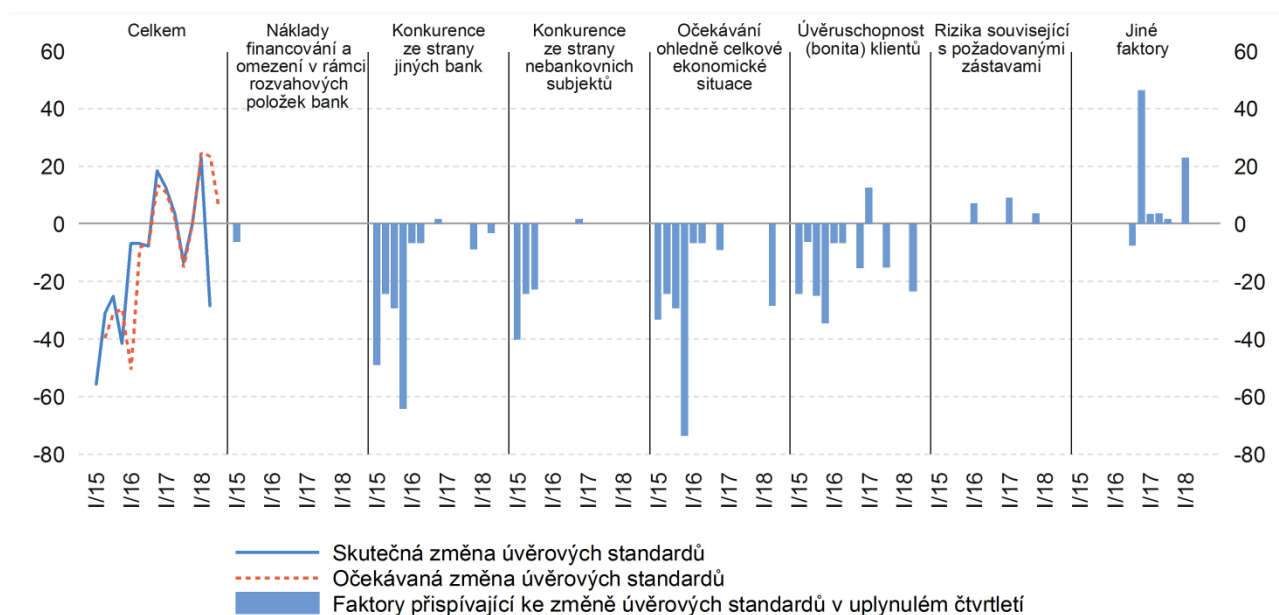

Graf 6 Změny poptávky domácností po úvěrech na bydlení ([otázky 13,14 a 17](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky, záporná hodnota = pokles poptávky)

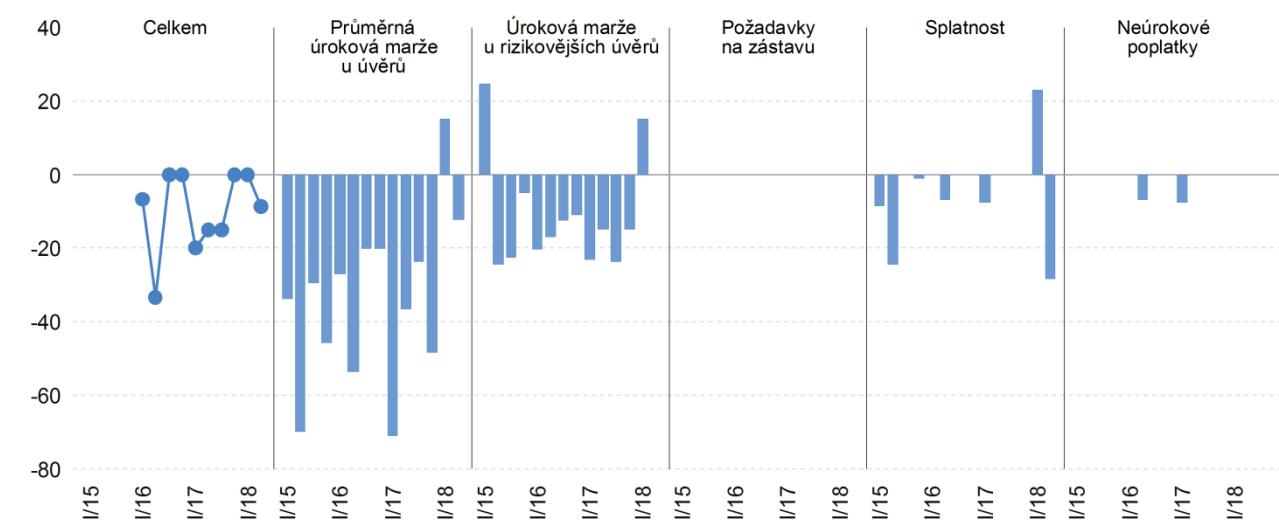

PODMÍNKY NABÍDKY A POPTÁVKY U SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚŘŮ

Graf 7 Změny úvěrových standardů bank u spotřebitelských úvěrů ([otázky 8,11 a 16](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 8 Změny podmínek při schvalování spotřebitelských úvěrů ([otázka 12](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Graf 9 Změny poptávky domácností po spotřebitelských úvěrech ([otázky 13, 15 a 17](#))
(čisté procentní podíly, kladná hodnota = růst poptávky,
záporná hodnota = pokles poptávky)

